

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Sanna Honkonen

Hyvinvointivaliokunta saa tilannekatsauksen Hyvinvointi- ja sivistystoimen (osaamisen ja hyvinvoinnin) vuoden 2025 alustavaan toteumaan ja siihen miten vuoden 2026 talousarvio on laadittu suhteessa edelliseen vuoteen. Samalla perehdytään osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen talousasioiden kokonaisuuden erillisen esityksen avulla.

Vuoden 2025 lukuihin voi tulla vielä vähäisiä muutoksia, mutta toimintakate näyttäisi jäävän 91 136 € paremmaksi kuin muutettu talousarvio. Toimintakulut ovat -19 309 648 € ollen – 283 011 € heikommalla kuin talousarvio. Toimintatuotot kuitenkin ylittävät tämän hetken näkymän mukaan 374 347 € ollen 1 126 647 €. Suurimmat ylitykset ovat henkilöstökuluissa, kun taas säästöä on syntynyt palveluiden, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostosta. Varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikapalveluiden toimintakatteet ovat positiiviset, koulutuspalveluiden jäädessä puolestaan -314 092 € talousarviota heikommaksi.

Vuoden 2026 talousarvion toimintakate osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueella on -20 012 151 € ollen 1 768 120 € suurempi kuin vuoden 2025 toteuma. Toimintatuotot on arvioitu suunnilleen samalle tasolle, joten muutos aiheutuu suurimmaksi osaksi toimintakulujen kasvusta ja siellä suurimmaksi osaksi henkilöstökuluista. Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintakuluista noin 53 % muodostuu henkilöstökuluista, noin 20 % palveluiden ostosta ja noin 20 % muista toimintakuluista, kuten vuokrista (sisäiset ja leasing).

Yritysvaikutusten arviointi:

Esittelijän esitys

Hyvinvointivaliokunta perehtyy ja käy keskustelua osaamisen ja hyvinvoinnin taloustilanteesta ja talouden osa-alueista.

Hyvinvointivaliokunta sai tiedoksi talouden tilannekatsauksen ja keskusteli siitä, että vaikka tilinpäätös vuodelta 2025 on ylijäämäinen ja toimintakate jää muutettua talousarviota paremmaksi, niin käyttötalouden kokonais-tilanne on edelleen haastava mm. yleisen hintatason nousun ja palkankorotusten vuoksi samalla, kun esimerkiksi lapsi- ja oppilasmäärät vähenevät. Tuleville vuosille tarvitaan edelleen sopeuttamisohjelmaa, ja valiokunta jatkaa asian käsittelyä seuraavissa kokouksissaan. Valiokunta kiitteli erittäin hyvää talouden tilannekatsauksesta..

Valiokunnalle esitettiin lisäksi tarkentuneet tilinpäätösluvut, joiden mukaan toimintakate on toteutumassa noin 48 000 euroa muutettua talousarviota paremmaksi. Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän noin 221 000 eurolla, jolloin niiden kokonaismäärä olisi 1 083 147 euroa. Koulutuspalveluiden

toimintakate on ennusteen mukaan jäämässä 274 092 euroa talousarviota heikommaksi

Jorma Kouva poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:50.

Ohjausesitys

Valiokunta totesi katsauksen saaduksi ja jatkaa tämän asian työstämistä seuraavissa kokouksissa.

Jakelu

HYVINVOI 26.03.2026 § 15

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Sanna Honkonen

Vuoden 2025 tilinpäätös on hyvinvointi- ja sivistystoimen osalta valmistunut ja on kaupunginhallituksen käsittelyssä 24.3.2024. Toimintakate oli -18,23 milj. euroa, ollen 99,7 % muutetusta talousarviosta.

Vuoden 2026 toimintakate on noin -20 milj. euroa, mistä toimintakulujen kasvu on 1,7 milj. €. Kasvu talousarviossa koostuu seuraavasti: muut toimintakulut, pääasiassa vuokrat 850 000 € (22 %), palveluiden ostot 275 000 €, avustukset 100 000 € ja henkilöstökulut 538 000 € (5 %), Henkilöstökuluista noin 212 000 € (9,5%) on varhaiskasvatuksessa, 205 000 € (18 %) vapaa-aikapalveluissa ja 120 000 € (1,6%) koulutuspalveluissa.

Koulutuspalveluiden osalta huomioitavaa on, että kaupunginvaltuusto on talousarvion 2025 talouden sopeuttamisohjelman v. 2025-2028 yhteydessä päättänyt, että perusopetusta järjestellään uudelleen. Kustannuksia pyritään alentamaan tehostamalla toimintaa nykyisissä koulun toimipisteissä vuonna 2026 mm. selvittämällä määräaikaisten opettajien vähentämisen mahdollisuus Hirsikampukselta, Lakarin lakkauttamisen aikataulu oppilasmäärän lasku huomioiden tai vaihtoehtona Lakarin koulun muuttaminen pienten kouluksi ja Hirsikampukselta vapautuvien tilojen vuokraaminen koulutuspalveluiden ulkopuolelle.

Toimenpiteitä ja aikataulua on täsmennetty vuoden 2026 talousarvion yhteydessä tehdyssä sopeuttamisohjelman päivityksessä. Tässä päivityksessä todetaan, että "talousarviovalmistelun yhteydessä tuli henkilöstökuluissa 250 000 € vähennystarve ilman kohdentumista. Asia tarkentuu lukuvuoden 2026–2027 tuntikehyspäätöksen myötä". Koulutuspalveluihin varattu henkilöstökulujen lisäys ei kata palkankorotuksiakaan kokonaisuudessaan ja henkilöstökuluihin vaikuttaa suurimmalta osin koulujen tuntikehys. Oppilasmäärät ovat laskussa, joten tuntikehystä täytyy sopeuttaa väheneviin oppilasmääriin. Oppilasmäärään ja talousarvion toteutumiseen suhteutettuna henkilöstökuluista olisi vähennettävissä elokuusta 2026 noin kahden määräaikaisen opettajan opetustuntimäärän verran.

Koululla on valmisteltu tulevan lukuvuoden tuntikehystä. Perusopetuksen tuntikehystä on tarkasteltu kriittisesti ja sillä pyritään vastaamaan talousarviotavoitteeseen. Hyvinvointivaliokunta saa tilannekatsauksen lukuvuoden 2026-2027 tuntikehyksen valmistelusta.

Talousarvion toteuma tammi-helmikuun 2026 osalta ei kerro vielä paljoa tulevasta koko vuoden toteumasta, sillä toimintakut eivät ajoitu tasaisesti jokaiselle kuukaudelle. Henkilöstökuluissa muutoksia on erityisesti kesälomarahojen ja palkankorotusten maksujen yhteydessä, jotka ajoittuvat kesälle ja syksylle. Koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat tammi-helmikuun osalta toteutuneet noin 17 % koko talousarviosta, mikä myös kertoo, että seuraavan lukuvuoden suunnittelussa on huomioitava henkilöstökulujen väheneminen talousarviossa pysymiseksi.

Yritysvaikutusten arviointi: Ei yritysvaikutuksia.

Esittelijän esitys

1. Hyvinvointivaliokunta saa tiedoksi osaamisen ja hyvinvoinnin talouskatsauksen 2026 sekä koulutuspalveluiden lukuvuoden 2026-2027 suunnittelun tilannekatsauksen.
2. Hyvinvointivaliokunta keskustelee talouden sopeuttamisohjelman tilanteesta ja erityisesti perusopetukselle vuodelle 2026 asetettujen kustannusten tehostamistavoitteista.

Hyvinvointivaliokunta sai tiedoksi osaamisen ja hyvinvoinnin talouskatsauksen. Keskustelussa käsiteltiin vilkkaasti oppilasmäärien kehitystä, luokkakokojen kasvun vaikutuksia sekä henkilöstön jaksamiseen liittyviä huolia. Todettiin myös, että pelkästään tuntikehystä vähentämällä ei taloutta pelasteta.

Ohjausesitys

Oppilasmäärän vähenemisen ja talouden kantokyvyn varmistamisen vuoksi valiokunta antaa vuodelle 2026 ohjausesityksen kaupunginhallitukselle tarkastella kriittisesti vähintään kahden määräaikaisen opettajan opetustuntimäärän supistamista. Lisäksi valiokunta antaa ohjausesityksen tuntikehyksen valmisteluun siten, että siinä huomioidaan lapsen etu, opetuksen laatu ja yhdenvertaisuus sekä tarkastellaan avoimesti eri vaihtoehtoja.

Jakelu

HYVINVOI 21.05.2026 § 26

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Sanna Honkonen

Osavuositarkastus 1-3 on valmistunut ja se on ollut kaupunginhallituksessa 12.5.2026 sekä valtuustossa 18.5.2026. Hyvinvointivaliokunta käsittelee Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen asioita, joiden taustalla talouden toteutumisella on suuri merkitys. Näin ollen hyvinvointivaliokunnan on syytä myöskin seurata talouden toteutumista vähintään osavuositarkastuksien mukaisesti.

Osaamisen ja hyvinvoinnin toimintakatteen toteuma on 25,9 % (tasainen toteuma olisi 25 %). Aikaisemmin palvelualueelle sisältyneet rakennusten poistot on kirjattu 1.1.2026 alkaen Tilaomistuspalveluille ja ne näkyvät nyt osana rakennusten sisäistä vuokraa. Sisäinen vuokra sisältyy kohtaan Muut toimintakulut. Tästä kirjausmuutoksesta johtuen on syytä huomioida tilikauden yli-/alijäämä, jolloin toteuma on 25,2 %.

Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueella on ylitystä tasaiseen toteumaan nähden noin 200 000 €. Toimintakuluista noin 120 000 € aiheutuu henkilöstökuluista, 105 000 € palveluiden ostoista ja 54 000 € sisäisistä vuokrista. Toimintatuotot näyttävät toteutuneen talousarviota paremmin, mutta mm. hankeavustusten maksut eivät ajoitu tasaisesti vuodelle.

Henkilöstökuluissa suurimmat ylitykset ovat koulutuspalveluissa, mutta ne tasaantuvat osittain kesän aikana mm. määräaikaisten työsuhteiden palkanmaksun loppuessa sekä osan henkilöstön lomautusten vuoksi. Koulutuspalveluissa kesäajalta ei kerry myöskään sijaiskuluja eikä kertatuntikorvauksia (esim. tukiopetus) opettajille. Kesäkuussa maksetaan kuitenkin lomarahoja ja syksyllä on tulossa palkankorotukset, joten henkilöstökustannukset eivät tule kaikilta osin tasoittumaan tasaisen toteuman osalta. Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa on myös ylitystä vähäisessä määrin.

Palveluiden ostot eivät myöskään kerry tasaisesti, sillä esimerkiksi koulukuljetukset keskeytyvät koulun kesäloman ajaksi. Toisaalta uuden lukuvuoden kirja- ja tarviketilaukset ajoittuvat ensimmäisen neljänneksen jälkeiselle ajalle. Varhaiskasvatuksessa muiden toimintakulujen toteuma 39,7 %. Sisäiset vuokrat, ict-palvelut sekä ateriapalvelut ovat varhaiskasvatuksessa toteutuneet arvioitua suurempina. Vapaa-aikapalveluissa muissa toimintakuluissa ylitystä on erityisesti vuokrissa, missä sitä on 90 000 €. Tämä selittyy suurilta osin poistojen kirjaamisen muutoksella. Vapaa-aikapalveluissa aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat toteutuneet 29,2 %.

Huomioitavaa vielä on, että talousarvion 2026 hyväksynnän yhteydessä tehty 250 000 € kohdentamaton vähennys henkilöstökuluihin koulutuspalveluille tarkoittaa tasaisessa toteumassa osv 1-3 osalta 62 500 €.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta toteutuminen on kaikilta osin työn alla.

Yritysvaikutusten arviointi: Ei yritysvaikutuksia

Esittelijän esitys

Hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen osavuositarkastuksen 1-3.

Hyvinvointivaliokunta sai tiedoksi osaamisen ja hyvinvoinnin osavuosikatsauksen 1-3.

Ohjausesitys

Hyvinvointivaliokunta merkitsi osavuosikatsauksen tietoonsa saatetuksi.

Jakelu

HYVINVOI 20.08.2026
205/00.01.02/2026

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Sanna Honkonen

Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintakulut ovat 50,2 % ja toimintakate 48,9 % tasaiseen toteumaan nähden sisäisten vuokramenojen suunniteltu talousarviomuutos huomioiden. Sisäisten vuokramenojen määräraha kasvattaa Muita toimintakuluja noin 720 000 €. Toimintakulujen oikaistussa toteumassa (50,2 %) ylitystä tasaiseen toteumaan on yhteensä noin 40 000 €. Henkilöstökulut ylittivät noin 61 000 €, palveluiden ostot 24 000 € ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot 13 000 €.

Syksyllä tulleet palkankorotukset lisäävät palkkakuluja, mutta osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueella syksyille toteutuu useita henkilöstövähennyksiä, jotka puolestaan pienentävät kuluja tasaiseen toteumaan verrattuna. Esi- ja perusopetuksessa oppilasmäärien pienenemiseen vastanneella tuntikehyksen vähentämisellä saadaan noin kolmen opettajan henkilöstökulujen pieneneminen elokuusta 2026 alkaen. Syksyllä 2026 aloitti kaksi-kolme koulunkäynninohjaa vähemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Apulaisrehtoreiden määrä puolestaan palasi kahteen. Varhaiskasvatuspalveluissa henkilöstökuluja on pystytty karsimaan yksiköiden sulkemisena loma-aikoina ja tarkalla sijaistarpeiden tarkastelulla. Lisäksi Puistolan päiväkotia on suljettu vähenevän lapsimäärän vuoksi toisen neljänneksen lopussa. Vapaa-aikapalveluiden osalta henkilöstökulut pienenevät kansalaisopiston ja kirjaston kahden henkilön eläköidyttyä syksyllä, kun heidän tilalleen ei palkata uusia työntekijöitä. Liikuntapalveluissa yksi määräaikainen työ päättyi heinäkuun loppussa. Museopalveluissa on henkilöstökuluja vain kesäajalta. Kesäajan toimintaan (liikennepuisto) ei oltu varattu määrärahoja, joten liikuntapalveluiden henkilöstökulut todennäköisesti ylittävät. Tilanteesta on keskusteltu keväällä kaupunginhallituksessa ja mahdollinen ylitys on tiedossa.

Palveluiden ostot tasoittuvat suurelta osin kesäajan keskeytyksien ansiosta. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot painottuvat erityisesti koulutuspalveluissa kevättalvelle, joten loppuvuoden osalta nekin tasoittuvat.

Toimintatuotoissa ylitystä selittävät etupainotteisesti maksetut hankeavustukset, joita ei ole jaksettu. Myöskin varhaiskasvatusmaksuja on kertynyt arvioitua enemmän.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta toteutuminen on kaikilta osin työn alla ja toteutumassa.

Yritysvaikutusten arviointi: Ei yritysvaikutuksia

Esittelijän esitys

1. Hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen osavuositarkastuksen 1-6.
2. Hyvinvointivaliokunta keskustele loppuvuoden toimintatavoista talousarviossa 2026 pysymiseksi.

Ohjausesitys

Jakelu